

زِينَتِهِ
قَالَ
الَّذِينَ
يُرِيدُونَ
الْحَيَوةَ
الدُّنْيَا
يَالَيْتَ
لَناَ مِثْلَ
مَا اُوتِىَ
قَارُونُ
اِنَّهُ
لَذُو حَظٍّ
عَظِيمٍ "Böylelikle kendi ihtiyaةli
sösö içinde kavminin karةsına çikti. Dönya hayatını istemekte
olanlar: 'Ah keةke, Karun'a verilenin bir benzeri bizim de olsaydı. Gerçekten o,
böyök bir pay sahibidir" dediler."[\[2\]](#) Dikkat edilirse, Karun'un azgınlığından dolayı
toplumda bir dengesizlik olmuş, bir ifsad meydana gelmiştir... Bundan dolayı ehli iman ve ehli akıl
olanlar, Karun'a nasihat ediyorlar: "Allah Teةâةnın sana vermiş olduğu çok mal
ve nimeti, senin için ahiret yurdunda sevab kazandıracak, çeةitli ibadetler ve Allah'a
yaklaةtıracak şeylerle Rabbine itaatta kulları. Allah'ın sana mubah kılmış olduğu yeme,
içme, giyim, mesken ve benzeri şeylerle dönyadaki nasibini de unutma.
ةbhesiz senin özerinde Rabbinin hakkı olduğu gibi, nefsinin de ailenin de,
ziyaretçilerinin de hakları vardır. Her hak sahibine hakkını ver."[\[3\]](#) Ebedة olan,
fةniyle deةistirilip; fةni olan, ebedة olana tercih edilecek olunursa,
yeryةnde böyök fesad ve korkunç fitne olur... İnsanlık tarihi
boyunca insanlık ةleminin içine döştةğة buhran ve kargaةa, bu
yةzden oluşmuştur... Dönya ahiret dengesinin bozulduğu ve dönyevileةilen
bötةn toplumlar, önö alınmaz bir anarةinin ve kan dökةcة
bir terةrةn içine yuvarlanmışlardır... Karun'un servete tapınması ve
bötةn gةcة kendinde gةrةp, Allah'ın gةcةnة
unutunca, içinde bulunduğu toplumu bozmaةa başladı... Birçok mal hırsına kapılan
kiةiler, onun gibi olmak isteةiyle harekete başladılar...
وَقَالَ
الَّذِينَ
اُوتُوا
الْعِلْمَ
وَيْلَكُمْ
ثَوَابُ
اللهِ خَيْرٌ
لِمَنْ
اَمَنَ
وَعَمِلَ
صَالِحًا
وَلاَ
يُلَقَّيهَا
اِلاَّ
الصَّابِرُونَ "Kendilerine ilim verilenler ise: 'Yazıklar olsun size! Allah'ın sevabı, iman eden ve salih

amellerde bulunan kimse için daha hayırlıdır. Buna da, sabredenlerden başkası kavuşturulmaz' dediler."[\[4\]](#) Kendilerine Allah tarafından ilim verilenler ve bu ilmi yerinde kullananlar, bozguncu Karun'un toplumda yaptığı ıfsadı görüyor ve ölmeye çalışıyorlar... Dünyaya onda kalacak kadar, ahirete ise, onda yaşanacak kadar değer verilmelidir... Böyle davranıldığı takdirde dünyaahiret dengesi kurulur ve gerek ferdin için huzuru, gerekse toplumun ihtiyaç duyduğu huzur sağlanmış olur... Selefimiz olan ve yeryüzün en hayırlı nesli ashâbı kirâm'in hayatına baktığımız zaman bu dengeyi çok güzel kurulmuş şekliyle görüyoruz... Onlar, gece zahit, gündüz mücahit idiler... Onlar, Allah'ın kendilerine verdikleriyle ahiret yurdu arıyor ve dünyadaki paylarını unutmuyorlardı... Onlar; Őu ilâhî beyanın farkında idiler: َمَآ

اُوتِيتُمْمِنْشَىْءٍفَمَتَاعُالْحَيَوةِالد.ّ,ُنْيَاوَزِينَتُهَاوَمَاعِنْدَالله,ِخَيْرٌوَاَبْقَىاَفَلاَتَعْقِلُونَ

"Size verilen her Şey, yalnızca dünya hayatının metai ve süsüdür. Allah katında olan ise, daha hayırlı daha süreklidir. Yine akıllanmayacak mısınız?" [\[5\]](#) İnsanoğluna verilen nimet, ne kadar çok olursa olsun, hepsi, dünya hayatının bir süsü olup bir zamanlıktır... Hepsi fâni, hepsi geçicidir.. Böyle olduğu için bunlara verilecek değer, kendileriyle kalındığı kadar ve kendilerinden faydalandığı kadar olmalıdır... Bu nimetler, helâl ve temiz olmakla hayırlıdır, fakat Allah'ın katında olan insanlar için çok daha hayırlıdır... Bu dünya hayatının süsü olan mal, ne kadar faydalı olursa olsun, gelip geçici olması, onun değişmez kaderidir... Fakat Allah katındaki nimetler ebedidir, ne biter ne de eksilir... Rabbimiz Şöyle buyurur:

مَاعِنْدَكُمْيَنْفَدُوَمَاعِنْدَالله,ِبَاقٍوَلَنَجْزِيَنَّ

الَّذِينَصَبَرُوااَجْرَهُمْبِاَحْسَنِمَاكَانُوايَعْمَلُونَ

"Sizin yanınızda olan tükenir, Allah'ın katında olan ise, ka­lıcıdır. Sabredenlerin karŐılığını, yaptıklarının en güzeliyle Biz muhakkak vereceğiz"[\[6\]](#)

مِنْعِنْدِالله,ِوَمَا

عِنْدَ اللهِ
خَيْرٌ
لِلاَبْرَار
16; "iyilik yapanlar için Allah'ın katında olanlar daha hayırlıdır"[\[7\]](#)
اَللهُ
يَبْسُطُ
الرِّزْقَ
لِمَنْ
يَشَاءُ
وَيَقْدِرُ
وَفَرِحُوا
بِالْحَيَوة
16; الدُّنْيَا
وَمَا
الْحَيَوةُ
الد.ُّنْيَا
فِى
اْلاَخِرَةِ
اِلاَّ
مَتَاعٌ "Allah, dilediğine rızkı genişletir yayar
ve daraltır da. Onlar ise, dünya hayâtına sevindiler. Oysa ki dünya hayatı,
ahirette (ki sınırsız mutluluk yanında geçici) bir metadan başkası değildir "[\[8\]](#)
بَلْ
تُؤْثِرُونَ
الْحَيَوةَ
الدُّنْيَا
وَاْلاَخِرَ
77;ُ خَيْرٌ
وَاَبْقَى "Hayır siz,
dünya hayatını seçip üstün tutuyorsunuz. Ahiret ise, daha hayırlı ve daha
sürekli dir."[\[9\]](#) Katıksız iman sahibi ve yüksek derecede firaset elde etmiş olan
muvahhid mü'minler, ayeti kerimelerde Rabbimiz Allah'ın beyan buyurduğu hakikatlere iman
etmiş ve idrakına varmışlardır... Bundan dolayı dünyaahiret dengesini istenilen bir kıvamda
tutmaya gayret ederler... Onlar, Allah'ın kendilerine helâlinden rızık olarak verdiği şeyleri,
dünyada yetecek paylarını unutmadan ahiret için harcarlar... Ahirette yurtların en
güzeli olan cennet için sarf ederler mallarını ve canlarını... Cennet özlemleriyle
hayırda yarışır... Her zamanda ve her mekânda iyilik ve hak üzere olmaya gayret
ederler... İmanlarını kuvvetlendirecek ve ahiretteki cennet yurduna sahip olacak salih ameller
işlemede devam olmaya gayret gösterirler... Onlar, mal zenginliğinden ziyade
gönül zenginliğine önem verirler. Gönüllerini, içinde hiç
bir şek ve şüphe bulunmayan ka­tıksız İman ile, tükenmeyen hazine olan kanaat
ile, Allah korkusu ve Allah muhabbeti ile doldurur, zenginleştirirler... Gönülleri,
manevî huzur ile dopdoludur... Muvahhid mü'minler, Allah'ın dostlarıdır... Onlar
için korku ve mahzun olmak yoktur... Çünkü onlar, bütün
rükunleriyle iman etmiş ve bütün şartlarına uyarak takvaya ulaşmışlardır...
Dünya hayatında da, ahirette de müjde onlardır... Bu bir sünnetullahdır ve
sünnetullahda değişme olmaz... Büyük kurtuluş ve mutluluk da bundan başka bir
şey değildir...” [\[10\]](#) Ebû Hüreyre (r.a.)'ın rivayetiyle şöyle buyurur

azlığıyla çokluğuyla, salih, muttaki ve kendisini ibadete verip Rabbi Allah'ın rızasıyla sevgisini kazanan mü'min müslüman kula çok iyi yakışır... Zaten böyle helâl bir mal, bu vasıftaki mü'min müslümandan başkasına da yakışmaz... Çünkü bu vasıfta olmayan, o malın kıymetini bilmez ve Karunî duygularla, o malı telef eder... Rabbimiz Allah şöyle buyurur:

وَمَنْ
يُرِدْ
ثَوَابَ
الدُّنْيَا
نُؤْتِهِ
مِنْهَا
وَمَنْ
يُرِدْ
ثَوَابَ
اْلاَخِرَةِ
نُؤْتِهِ
مِنْهَا
وَسَنَجْزِى
الشَّاكِرِينَ "Kim dünyanın yararını isterse ona, ondan veririz. Kim ahiret sevabını sterse ona da ondan veririz. Biz, şükredenleri pek yakında ödüllendireceğiz." [15] İmam Kurtubî (rh.a.), bu ayetin tefsirinde şöyle diyor:

وَمَنْ
يُرِدْ
ثَوَابَ
الدُّنْيَا
نُؤْتِهِ
مِنْهَا “Kim dünya nimetini isterse ona, ondan veririz." Burada dünyanın yararından maksat ganimettir. Bu buyruk, ganimet arzusu ile yerleştirdikleri yerleri terk eden kimseler hakkında inmiştir. Bunun, ahireti bir kenara bırakıp dünyayı isteyen herkes hakkında umumi olduğu da söylenmiştir. Biz ona, dünyadan kendisi için kısmet olarak tayin edilen miktarı veririz, demektir. Kur'ânı Kerim'de bir başka yerde şöyle buyurulmaktadır:

مَنْ كَانَ
يُرِيدُ
الْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا
لَهُ فِيهَا
مَا نَشَاءُ
لِمَنْ
نُرِيدُ
ثُمَّ
جَعَلْنَا
لَهُ
جَهَنَّمَ
يَصْلَيهَا
مَذْمُومًا
مَدْحُورًا "Kim bu

çabucak geçeni (dünyayı) isterse, biz de buradan dilediğimize, dilediğimiz şeyi
çabucak veririz"[\[16\]](#) وَمَنْ
يُرِدْ
ثَوَابَ
اْلاَخِرَةِ
نُؤْتِهِ
مِنْهَا "Kim de ahiret mükafatını dilerse,
buna da ondan veririz" Yani ona, şanı yüce Allah'ın açıkladığı şekilde, dilediği
kimselere hasenatının ecrini kat kat vereceğini belirttiği üzere, amelinin karşılığı
mükafatını veririz. Şöyle de açıklanmıştır: Bu buyrukla, (Uhud Savaşı'nda)
Abdullah b. Cübeyr ile yerini terk etmeyen ve üldürülünceye kadar
yerinden ayrılmayan okçuların kast edildiği de söylenmiştir. "Biz, şükredenleri
mükafatlandıracağız" bozguna uğrayıp geri kaçmadıkları için
mükâfat olmak üzere, onlara ebedî ecir vereceğiz demektir. Bu da, daha
ünce ahirette daha fazla mükâfat verileceğine dair buyrukları tekit etmektedir.
"Biz, şükredenleri mükâfatlandıracağız" yani, kâfirlerin, kendilerinin elde
ettiklerinden mahrum bırakıldıkları vehmi­ne kapılmasınlar diye, dünyada onlara
rızkılarını vereceğiz, anlamına geldiği de söylenmiştir."[\[17\]](#) İmam İbn Kesir (rh.a.) da şunu
beyan eder: "Ameli sadece dünya için olan kişi, dünya (malından) Allah'ın
kendisi için takdir buyurduğu kadarını elde eder. O kimse için artık ahiretten bir nasib
yoktur. Kim de ameliyle ahiret hayatını kasederse, Allah, dünyada ona nimet verdiği gibi,
ahirette istediğini de ona verir."[\[18\]](#) Rabbimiz Allah şöyle buyurur:
مَنْ كَانَ
يُرِيدُ
حَرْثَ
اْلاَخِرَةِ
نَزِدْ لَهُ
فِى حَرْثِهِ
وَمَنْ كَانَ
يُرِيدُ
حَرْثَ
الدُّنْيَا
نُؤتِهِ
مِنْهَا
وَمَا لَهُ
فِى
اْلاَخِرَةِ
مِنْ نَصِيبٍ "Kim
ahiret ekinini isterse, Biz ona, kendi ekininde arttırmalar yaparız. Kim dünya ekinini isterse,
ona da ondan veririz, ancak onun ahirette bir nasibi yoktur"[\[19\]](#) İmam İbn Kesir (rh.a.) bu ayeti şu
şekilde tefsir etmiştir: مَنْ كَانَ
يُرِيدُ
حَرْثَ
اْلاَخِرَةِ
نَزِدْ لَهُ
فِى حَرْثِهِ "Kim
ahiret ekinini (ahiret amelini) isterse, onun ekinini arttırırız" Onu, güçlendirir, yaptığı
işte ona yardımcı olur, gelişmesini ve çoğalmasını arttırırız. Bir iyiliği on katından

yediyüz katına, Allah'ın dilediği kadar katlara yükseleterek mükafatlandırırız. Kim de dünya ekinini isterse, kimin çalışması dünyadan bir şey elde etmek için olursa ve kimin ahiret için hiçbir düşüncesi olmazsa, ona da ondan veririz. Allah Teâlâ onu, ahiretten mahrum eder. Şayet dilerse ona, dünyayı verir, dilemez ise, o kişi ne dünyayı, ne de ahireti kazanabilir. Bu şekilde ve bu niyetle çalışan kimse, ancak dünyada ve ahirette kazançsız bir alışveriş yapmış olur." [20] Ubey b. Ka'b (r.a.)'ın rivayetiyle Rasûlullah (s.a.s.) şöyle buyurur: "Bu ümmeti, Allah katındaki şeref ve mertebeleriyle, O'nun yardım ve inayeti ile müjdeleyiniz. Fakat onlardan her kim, ahiret amelini dünyalık kazanmak için yaparsa, ahirette hiçbir nasibi olmayacaktır." [21] Yegâne Rabbimiz Allah (azze ve celle)'nin ayetleri yegâne önderimiz Rasûlullah (s.a.s.)'in hadisleri ve muhterem İslâm ulemâsından imamların beyanlarına dikkat edilecek olunursa, dünyadan eletek çekilsin, herkes kendi köşesinde vakit geçirsin, dünya malıyla uğraşılmasın, ticaret alışverişine karışılmasın, bir hırkabir lokma ile dünya hayatı tamamlasın diye bir şey söylenmiyor... Aksine dünyaahiret dengesini bozmamak kaydıyla, helâl ve temiz yoldan kazanmak şartıyla zenginlik tavsiye ediliyor... İman zenginliği, gönül zenginliği, fikir zenginliği, ilim zenginliği, sıhhat zenginliği, Allah yolunda infak etme zenginliği, izzet sahibi bir şahsiyet zenginliği ve helâl mal zenginliği bu tavsiyedir... Abdullah b. Ömer (r.a.)'dan: Rasûlullah (s.a.s.) şöyle buyurdu: وَالْيَدُالْعُلْيَاخَيْرٌ مِنَالْيَدِالسُّفْلَى "Yüksele el, alçak elden daha hayırlıdır. (veren el alan elden üstündür.) Çünkü yüksek el, infak edici (yani verici), alçak el ise, isteyici (yani dilencilerdir” [22] İslam hukukunun hakim olmadığı İslâm topraklarında haramlar iktidar yapılmış, helâller mahkum kılınmış iken, mü'min müslümanların dünya ahiret dengesini sağlaması elbette çok zordur... Önemli olan bu zoru başarabilmektir... Önemli olan fışk ve fücura düşmeden Allah'ın sevdiği takva ölçüşünce hareket etmektir... Helâl olan azlık, elbette çok olan haram ile kıyas edilmeden tercih edilir... Mü'min müslümanların, az gibi görünen helâl kazançtaki ilâhî rahmeti, rahmanı bereketi bilmeleri ve inanmaları, imanlarının gereğidir... Dünyadaki paylarını unutmadan, bütün çalışmaları ebedî yurt olan ahiret için olmalıdır... Dünya, ahiretin tarlasıdır... Kim burada ne ekerse, orada onu biçer... Kim buradan ne göndermişse, orada karşısına gelecek odur... Bundan dolayı dünya hayatını, ahireti kazanmak ve yurtların, mekanların en güzeli olan cenneti elde etmek için harcamak lazımdır... Dünya ahiret dengesini gerektiği ölçüde kurmak, Allah'ın ve Rasûlullah (s.a.s.)'in emrettiği gibi davranmak ile gerçekleşir... Ahireti kazanmak için çalışan mü'min müslümanların, dünyadaki paylarını unutmamaları, onların üzerinde yapılması gerekli olan kulluk vazifelerindedir... Rasûlullah (s.a.s.)'in katiplerinden olan HanzalâeUseydî (r.a.) şöyle anlatıyor: Bana, EbûBekr, tesadüf etti de: “Nasılsın ya Hanzala? Dedi. Ben: “Hanzala münafık oldu, dedim. “Sübhanallah! Sen ne söyüyorsun? dedi. “Rasûlullah (s.a.s.)'in yanında bulunuyoruz. Bize cenneti, cehennemi hatırlatıyor, hatta onu, gözle görüş gibi oluyoruz. Rasûlullah (s.a.s.)'in yanından çıktıktan sonra ise,

zevcelerle, çocuklarla, geçim dalgalarıyla meşgul oluyoruz. Bu sebeple bunların çoğunu unutuyoruz, dedim. Ebû Bekr: “Vallahi, biz, böyle şeylere rastlıyoruz, dedi. Ebû Bekr ve ben yürüdük ve Rasûlullah (s.a.s.)'in yanına girdik. Ben: “Hanzala münafık oldu ya Rasûlullah, dedim. Rasûlullah (s.a.s.): "Ne o?" diye sordu. “Ya Rasûlullah, senin yanında bulunuyoruz. Bize cenneti ve cehennemi hatırlatıyorsun. O derece ki, gözümüzle görmüş gibi oluyoruz. Senin yanından çıktığımız zaman zevcelerle, çocuklarla ve geçim dalgalarıyla meşgul oluyoruz. Bunların çoğunu unutuyoruz, dedim. Rasûlullah (s.a.s.): "Nefsim yedi kudretinde olan Allah'a yemin ederim ki, siz, benim yanımda bulunduğunuz hâl üzere ve zikretmeye devam ederseniz, sizinle melekler döşekleriniz üzerinde ve yollarınızda müsafaha ederler. Ve lâkin ya Hanzala, bazı zaman böyle, bazı zaman şöyle" buyurdu. Bunu üç defa tekrarladı.[23] İmam Müslim (rh.a.) bu babın başlığını şöyle tesbit etmiştir: "Ahiret İşleri Hakkında, Zikir, Fikir ve Murakabeye Devamın Fazileti. Bazı Vakitlerde Bunu Terkedip Dünya ile Meşgul Olmanın Cevazı Babı." Aynı hadisin bir başka rivayeti şöyedir: Hanzala elUseydî (r.a.)'dan: Rasûlullah (s.a.s.) şöyle buyurdu: "Sizler, benim yanımda olduğunuz gibi, (benden ayrıldıktan sonra da) aynı şekilde olsanız melekler, sizleri kanatlarıyla gölgelendirir. "[24] Bu hadisin şerhinde şunlar beyan edilmiştir: "Hanzala münafık oldu" cümlesinin mânâsı, münafık olmaktan korktu, demektir. Çünkü Peygamber (s.a.s.)'in meclisinde bulunduğu zaman kendisini, ahiret korkusu kaplar, bu hâl, murakabe ve fikre dalmasından belli olurdu. Oradan ayrıldıktan sonra ise, zevcesiyle, çocuklarıyla ve dünya maişetiyle meşgul olurdu. Nifakın aslı, içinde gizlediği kötülüğün aksini meydana çıkarmaktır. Hz. Hanzala, bu yaptığının nifak olmasından korkmuştu. Ebû Bekr (r.a.) da aynı şeyi yaptığını söyleyince Hz. Peygamber, bu yaptıklarının nifak olmadığını, daimî şekilde fikir ve murakabede bulunmaları lazım gelmediğini kendilerine haber vererek, onları teselli buyurmuştur. Taberî diyor ki: "Allah Teâlânın, insanlık alemindeki âdeti, insanı meleklerle şeytanlar âleminin arasında orta hâide yaratmak olmuştur. Melekleri, sırf hayır işlemek için yaratmış. Onlar, emrolduklarını yaparlar. Şeytanlara da, şer ve iğva kabiliyeti vermiştir. Onlar, hiç ibadet etmezler, insanlık âlemini renkli yaratmıştır. İşte Rasûlullah (s.a.s.): "Ya Hanzala, bazı zaman böyle, bazı zaman şöyle" buyurmakla buna işaret etmiştir." [25] Dünyaahiret dengesini sağlamak için, İslâm ilkelerine hassasiyetle dikkat etmeli ve itaat edilmelidir... Hep ahiret işleriyle meşgul olurken, dünyadaki payı unutup ihmal etmemeli... Dünya işlerine tamamen dalıp ahiret unutulmamalıdır... Rasûlullah (s.a.s.)'in: "Bazı zaman böyle, bazı zaman şöyle!" buyruğunu kendilerine şiar edinen muvahhid mü'minler, dünyaahiret dengesini çok sağlam bir şekilde kurarlar. Rabbimiz Allah şöyle buyurur:

تِلْكَ

الدَّارُ

اْلاَخِرَةُ

نَجْعَلُهَا

لِلَّذِينَ

لاَ

يُرِيدُونَ

عُلُوًّا فِى

اْلاَرْضِ

وَلاَ

فَسَادًا

وَالْعَاقِبَةُ
لِلْمُتَّقِينَ "İşte ahiret yurdu, biz onu, yeryüzünde böbörlenmeyenlere ve bozgunculuk yapmak istemeyenlere (armağan) kılarız. (Güzel) sonuç, takva sahiplerindir. مَنْجَآءَبِالْحَسَنَةِ فَلَهُخَيْرٌمِنْهَاوَمَنْ جَاءَبِالسَّيِّئَةِ فَلاَيُجْزَىالَّذِينَعَمِلُواالسَّيِّئَاتِ اِلاَّ مَاكَانُوايَعْمَلُونَ Kim bir iyilikle gelirse, artık onun için daha hayırlısı vardır. Kim bir kötülükle gelirse, artık kötülükleri yapanlar, yalnızca yaptıklarıyla karşılık görürler:"[\[26\]](#) İmam Fahrüddin erRâzî (rh.a), bu ayetin tefsirinde şunları söylüyor: "Ayetteki, 'işte ahiret yurdu' ifadesi, onun yüceliğini ve üstünlüğünü anlatmak için söylenmiştir. Yani, 'bahsini duyduğun, sıfatları sana haber verilen şey işte odur.' demektir. Bu vaad, sadece kibirlenme ve fesadı bırakma şartına bağlanmamış, aynı zamanda onların, bunu, düşünmemeleri ve kalplerinin ona meyletmemesi şartına bağlanmıştır. Nitekim Hz. Ali (r.a.) şöyle demiştir: "Eğer bir kimseyi ayakkabısının kayışının, arkadaşının ayakkabısının kayışından daha güzel oluşu, kendini beğenmeye sevk ederse, o da, bu ayetin muhtevasına dahildir." Keşşaf sahibi, şöyle der: "Hak Teâlânin: اِنَّفِرْعَوْنَعَلاَ فِىاْلاَرْضِ "Gerçekten Firavun, o yerde tegallübe kalktı"[\[27\]](#) ayetinden ötürü, tegallubü (büyüklük taslamayı) Firavun'a, "yeryüzünde fesad arzusuna düşmeyecekler" ifadesinden dolayı fesadı, Karun'a verip, "kim Firavun ve Karun gibi olmazsa, işte ahiret yurdu onundur diyen ve fakat cennet için de takvayı şart koşan, "iyi akıbet muttakilerindir" cümlesini düşünmeyen kimse, boşuna heveslenmektedir. Halbuki yapılması matlup olan Hz. Ali (r.a.)'ın yaptığı gibi bu ayetten takva dersi almaktır."[\[28\]](#) Güzel sonuç, yeryüzünde böbörlenmeyen ve fesad çıkarmayan, her zaman ve her yerde insanlığın iyiliğini ve hayrını dileyen muttaki mü'min müslümanlara aittir... Ebû Hüreyre (r.a.)'ın rivayetiyle Rasûlullah (s.a.s.) şöyle buyurur: "Bir kimse, Allah için tevazu gösterirse Allah, onu ancak yükseltir."[\[29\]](#) İyat b. Hımar (r.a.)'dan: "Rasûlullah (s.a.s.), bir gün hutbe okumak üzere aramızda ayağa kalktı şöyle buyurdu: "Şüphesiz ki, Allah bana, sizin tevazu göstermenizi bildirdi. Tâ ki kimse kimseye karşı

böbürlenmesin, kimse kimseye tecavüzde bulunmasın." [30] Ancak bu hadisi şeriflerde vasfedilen muvahhid mü'minler, insanlar arasında adalet dengesini kurar, toplumun huzurlu olmasını sağlarlar... Müstekbir tagutlar, tarihin her devrinde toplumu ifsad etmiş ve sosyal barışı bozmuş, kitleleri anarşiye sürüklemişlerdir... Konunun yeniden gündeme gelmesi, dünya ahiret dengesinin tekrar sağlanması için, insanların yaratılış gayelerine uygun bir inanç ile tavır sergilemeleri gerekir...

[1] Kasas: 28/77. [2] Kasas: 28/79 [3] İbn Kesir, Hadislerle Kur'ânı Kerim Tefsiri, Çev. Dr. Bekir KarlığaDr. Bedrettin Çetiner, İst. 1986, C. II, Sh. 6240. [4] Kasas: 28/80 [5] Kasas: 28/60 [6] Nahl: 16/96. [7] Ali İmrân: 3/198 [8] Ra'd: 13/26. [9] A'lâ: 87/16-17. [10] Bkz. Yunus: 10/6264. [11] İbrahim Canan, Kutub-i Sitte Tercüme ve Şerhi, Akçağ Yayınları:7/444-446.. [12] Şuarâ: 26/88-89 [13] İmam Buhârî, Edebü'lmüfred, B. 140, Hds. 299. [14] Sahihi Müslim, Kitabü'zZühd ve'rRekaik, hds II. [15] Ali İmrân: 3/145. [16] İsa: 17/18 [17] İmam Kurtubî, elCami'u liahkâmi'1Kur'ân, Çev. M. Beşir Eryarsoy, İst. 1997. C.4, Sh.407. [18] İbn Kesir, A.g.e., C.4, Sh. 1378. [19] Şûra: 42/20. [20] İbn Kesir, A.g.e., C.13, Sh.7095. [21] Ahmed İbn Hanbel, A.g.e., C.I, Sh.57, Hds.177. İbn Kesir, A.g.e., C.13, Sh.7095, Sevrî'den. [22] Sahihi Buhâri, Kitabü'zZekat, B.19, Hds. 32 [23] Sahihi Müslim, Kitabü'tTevbe, B.3, Hds. 1213 Süneni Tirmizî, Kitabü Sıfati'lkıyâme, B.14, Hds. 2569. [24] Süneni Tirmizî, Kitabü Sıfati'lkıyâme, B.14, Hds. 2569. Kitabü Sıfati'lcenne, B. 2, Hds. 2646. [25] Ahmed Davûdoğlu, Sahihi Müslim Tercüme ve Şerhi İst. 1980, C. II, Sh. 9798. [26] Kasas: 28/83-84. [27] Kassas: 28/4 [28] Fahrüddin erRâzî, Tefsiri KebirMefâtihü'1ğayb, Çev. Prof. Dr. Suat Yıldırım, [29] Sahihi Müslim, Kitabü'İbirri vessıla B. 20, Hds. 69. [30] Sahihi Müslim, Kitabü'İCennet, B.17, Hds. 64.

[islam ve Hayat.Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)